

MARDİN’de yarış iki parti arasında

Güneydođu’nun birçok yerinde olduğu gibi Mardin’de de gerçek yarış BDP’nin bağımsızları ile Ak Parti arasında geçiyor ama CHP’nin de bir vekil çıkarması sürpriz olmaz

Bir dost “Mardin’in havasını almak için Gabi’nin dükkânına uğra” diyor. Bu yüzden de Mardin’de yepyeni, gıcır gıcır apartmanların yükseldiği şehrin modern yüzünü geride bırakıp tarihi Mardin’e doğru yola çıkıyoruz. Gabi, komik, ele avuca sığmayan bir genç adam. Keçisakalıyla, minik küpesiyle sanki Mardin değil Cihangir’e ait. Antikalar ve posterlerle süslü kuyumcu dükkânının misafiri eksik olmuyor. Gabi, oturur oturmaz “Süryani kahvesi mi şarap mı?” diye soruyor. Tabii ki cevap, ev yapımı Mardin şarabı... Gazetecisinden evsizine, Gabi’nin dükkânına gelip gidenler, Mardin’in kendisi kadar eklektik. Küçük bir mücevher kutusuna benzeyen bu şehirde, Kürtler, Araplar ve Süryaniler bir arada yaşıyor. Seçim için kıyasıya bir yarış var; ancak güzel olan, hiçbir etnik grubun blok oy vermiyor oluşu. Oylar tamamen dağınık.

Mardin Arap, Kürt ve Süryanilerin yan yana huzurlu yaşadığı kozmopolit bir kent.

Meclis’e Süryani vekil

Örnek mi istersiniz? Örneğin BDP destekli bağımsız adaylardan Erol Dora, Süryani. Seçildiğinde (ki koltuğu neredeyse garanti) uzun bir aradan sonra Meclis’teki ilk Hıristiyan olacak. Bu, acılarla dolu geçmişıyle yeni yeni yüzleşmeye başlayan Türkiye için sembolik değeri büyük bir adım. Ama Dora’nın adaylığı, Mardin’de sayılan bir kaç bin civarında olan Süryanilerin ille de ona oy vereceği anlamına gelmiyor.

Bölgedeki Süryaniler, geleneksel olarak BDP’nin temsil ettiği siyasi çizgiden uzaklar. Kırklar Kilisesi’nin rahibi Gabriel Akyüz’e “Oyunuz kime?” diye sorduğumda, azınlıklara has o çekingenlikle “Bizim siyasetle ilgimiz yok” diyor. Gün içinde sohbet ettiğim bazı Süryani kadınlar ise, BDP destekli olmayan bağımsız aday Süleyman Bölünmez’e oy vereceklerini söylüyorlar. Kızıltepe bölgesindeki Kürtler ise büyük çoğunlukla Erol Dora diyor.

Kısacası Mardin’de kolay anlaşılabilir şablonlar yok.

Güneydođu’nun birçok yerinde olduğu gibi Mardin’de de gerçek yarış BDP ve Ak Parti arasında. Ancak Başbakan Tayyip Erdoğan’ın son dönemde milliyetçik dozu yükselen söylemleri ve Ak Parti Mardin listesinin ilk üç isminin Kürt değil Arap asıllı oluşu, iktidar partisinin işini biraz zorlaştırıyor. BDP oyları 2007’den çok daha yüksek gözüküyor. BDP’den Ahmet Türk, “Keşke AKP’nin bu kadar kötü liste yapacağını bilseydik, daha çok aday gösterirdik” diyor. Aynı Diyarbakır’da olduğu gibi burada da gün içinde sık sık Ak Parti listesinin “zayıf” olduğunu, BDP’nin “silip süptüreceği” tezini duyuyorum.

Ak Parti: Sürpriz var

Ancak Ak Parti milletvekili Gönül Bekin Şahkulubey, bu teze katılmıyor. Şahkulubey’le Mardin’in enfes manzaralı butik otellerinden Erdoğa’da oturuyoruz. Hurmadan yapılmış “zindan” tatlısı eşliğinde çaylarımızı yudumlarken, listede Muammer Güler’den sonra ikinci sıra olan Şahkulubey “Bu sözleri daha önce çok duydum. 2007’de de Mardin’de Ak Parti bitti gitti demişlerdi. Göreceksiniz. Büyük bir sürpriz olacak herkese” diyor.

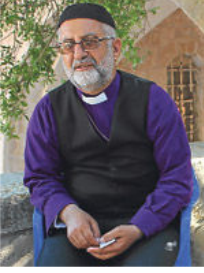
Mardinliler, Erdoğan’ın dışarıdan getirip Mardin’de birinci sıra adayı yaptığı eski İstanbul Valisi Muammer Güler’e “Vali” diye hitap ediyorlar. Türkiye’nin her yerinde ve her partide seçmen dışarıdan aday empoze edilmesinden hazzetmez. Gerçi Mardinliler harıl harıl çalışan “Vali”yi sevmiş; ancak Güler’in “kulaklıkları koruma ordusu” herkesin dilinde alay konusu. Tabii ki valilik ve iç güvenlik müsteşarlığı yapmış birinin Güneydođu’da korumayla dolaşması kadar doğal bir durum yok. Ancak herkesin birbirini tanıdığı bu sevimli kentteki biblo gibi binalardan birinde Güler’in kulaklıkları yedi korumasını görünce, tablonun Mardinliler açısından oldukça gülünç olduğunu anlıyorum.

Yine de bu kentte Ak Parti’yi “bitti, gitti” diye silmemek lazım. Son yıllarda Mardin’de hastane ve yol gibi hizmetler ve artan sosyal yardım programları, bazı Mardinlilerin “her şeye rağmen” Ak Parti’ye yönelmesine neden olacak.

‘O çocuk haklarından gelir’

Nar ekşisi ve ev yapımı sabun almak için girdiğim eski püskü bakkal dükkânının 81 yaşındaki sahibi, ağzında sigarasıyla “Oyumu o çocuğa vereceğim” diye açıklıyor. “O çocuk” dediği Tayyip Erdoğan. Uzun ömründe 9 cumhurbaşkanı gördüğünü söyleyen amca, “Kürdüm ama Kürtlere vermem” diyor “12 Eylül’de beni de götürmüşlerdi. O çocuk nasıl generallerin hakkından geldi! Generallerin hakkından geldi, seçimden sonra (eliyle PKK’yı kastederek zafer işareti yaparak) bunların da haklarından gelecek” diyor.

Dedim ya; Mardin karmaşık bir yer. Sürü mantığı yok burada. Kentte BDP'nin üç adayı Ahmet Türk, Erol Dora ve Gülser Yıldırım'ın, Ak Parti'nin ise ilk iki ismi Muammer Güler ve Gönül Bekin Şahkulubey'in seçilmesine kesin gözüyle bakılıyor. Bağımsız aday Süleyman Bölünmez'in de popülaritesi yüksek. Altıncı vekil için yarış, Bölünmez, CHP'den Reşit Kılıç ve Ak Parti'den Abdurrahim Akdağ arasında.

Gabriel Akyüz "Siyasetle ilgimiz yok" diyor.

Beyođlu'nun eski kabadayılarından olan ve şimdi lokanta işleten Mardinli Beşir, dükkanına şöyle yazmış: "Kabadayısan mert olman lazım/ Mertseninsan olman lazım/ İnsansan saygılı olman lazım/ Saygılıysan efendi olman lazım/ Efendiysen işte en güzel kabadayılık/ Engüzel delikanlılık efendiliktir."